

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.152/2022/10.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2022. május 18. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

végzést:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt és társai ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2021. november 30. napján kihirdetett, 17.B.27/2021/27. számú ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 7.200 (hétezer-kettőszáz) forint III. r. vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

A másodfokú végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A Debreceni Törvényszék a felülbírálat tárgyát képező ítéletével I. rendű vádlottat társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat] miatt kettő év szabadságvesztésre;

II. rendű vádlottat társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat] miatt egy év tíz hónap szabadságvesztésre;

III. rendű vádlottat felbujtóként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat] miatt egy év szabadságvesztésre;

míg IV. rendű vádlottat testi sértés büntettének kísérlete [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] valamint társtettesként elkövetett garázdaság büntette [Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt halmazati büntetésül tíz hónap szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés büntetéseket I. rendű és II. rendű vádlottak tekintetében három-három évre, míg III. rendű és IV. rendű vádlottak vonatkozásában kettő-kettő évi próbaidőre felfüggesztette. Kimondta, hogy a szabadságvesztés büntetések végrehajtási fokozata – azok utólagos végrehajtása esetén – börtön. Megállapította, hogy a szabadságvesztések utólagos végrehajtása esetén valamennyi vádlott tekintetében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napja. A bíróság ezen felül rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a felmerült bűnügyi költség megfizetéséről is.

[2] Az ítélet ellen I. rendű vádlott és védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért;

II. rendű vádlott elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért;

III. rendű vádlott védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért;

míg IV. rendű vádlott és védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést. Az ügyészség az elsőfokú ítéletet valamennyi vádlott tekintetében tudomásul vette.

[3] A védők a Be. 584. § (6) bekezdésében írt kötelezettségüknek eleget téve a fellebbezéseket az alábbiakkal indokolták.

[4] I. rendű és II. rendű vádlottak védője vitatta a törvényszék által megállapított tényállást, mivel álláspontja szerint IV. rendű vádlott és élettársa ... tanú több ponton ellentmondásos vallomást tett, a tanú a poligráfós vizsgálatot nem vállalta és a bizonyítás anyagát képező kamera felvétel a teljes eseménysort közvetlenül nem tartalmazta. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a törvényszék tényállásában írtaktól eltérően az állapítható meg, hogy IV. rendű vádlott volt az, aki a II. rendű vádlottra rátámadt, s ezen támadás elhárítása érdekében avatkozott be I. rendű vádlott. IV. rendű vádlott sérülése tekintetében nem zárható ki az eszköznélküliség. Mindezekre figyelemmel eltérő tényállás megállapítását, ekképp I. rendű és II. rendű vádlottak jogos védelem, mint büntethetőséget kizáró ok fennállására való hivatkozással felmentését; másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését; végezetül pedig a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta.

[5] III. rendű vádlott védője a felmentésre irányuló fellebbezést azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság által III. rendű vádlottnak tulajdonított azon kijelentésből, mely szerint „vedd ki az ütőt a buszból, mert kés van nála” nem vonható le III. rendű vádlott felbujtói minőségére következtetés. E kijelentés ugyanis nem IV. rendű vádlott bántalmazására vonatkozott, hanem pusztán csak arra figyelmeztette a társait, hogy e vádlottnál kés van, ezért olyan eszközt vegyenek magukhoz, mellyel meg tudják védeni magukat.

[6] IV. rendű vádlott védője arra hivatkozott indokolásában, hogy IV. rendű vádlott az esemény során mindvégig jogos védelmi helyzetben volt, ezért nem büntethető. A kamerafelvételen látszott, hogy IV. rendű vádlott és élettársa azért jelent meg a benzinkúton, hogy az autóját kitakarítsa és I., II. és III. rendű vádlottak voltak azok, akik ezután a helyszínen megjelentek és megtámadták IV. rendű vádlottat. IV. rendű vádlottnál semmilyen eszköz, így kés nem volt, ezzel szemben I. rendű vádlott volt az, aki eszközt, egy baseball ütőt vett magához, míg III. rendű vádlott részéről hangzott el az a kijelentés, hogy: „Meg kell ölni!”. I., II., III. rendű volt tehát az, aki támadólag lépett fel, létszámfölényben voltak és az emberi élet kioltására is alkalmas eszközt használtak. Amikor IV. rendű vádlott a többi vádlotthoz szaladt, akkor a törvényszék megállapításától eltérően nem lépett a jogtalanság talajára, nem támadólag lépett fel, hanem így próbálta a többi vádlottól megvédeni az élettársát. Ezután valóban egy kölcsönös verekedés alakult ki a felek között, azonban ennek során I. és II. rendű vádlottak kizárólag IV. rendű vádlott fejét támadták és IV. rendű vádlott volt az, aki tipikusan védekezésből származó sérüléseket szenvedett el. Erre tekintettel elsődlegesen IV. rendű vádlott felmentését, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta.

[7] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.78/2022/2. számú átiratában a bejelentett védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak és az elsőfokú ítélet tanácsülésen történő helybenhagyását indítványozta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szabályokat megtartva folytatta le, az általa megállapított tényállás megalapozott, a cselekmény jogi minősítése helyes. A törvényszék szankciója a cselekmények tárgyi súlyához, az elkövetők társadalomra veszélyességéhez és a belső arányossághoz is igazodik, ezért indokolt az ítélet helybenhagyása.

[8] A Debreceni Ítéltábla a védelmi fellebbezések folytán az elsőfokú bíróság ítéletét, illetve az azt megelőző eljárást az ügyészi indítványnak megfelelően a Be. 598. § (2) bekezdése szerinti tanácsülésen bírálta el, mivel az ügyben nyilvános ülésen vagy tárgyalás kitűzését senki nem indítványozta.

[9] A védelmi fellebbezés terjedelme miatt a korlátozott felülbírálat szabályai jelen ügyben nem voltak alkalmazhatók, így a felülbírálat a Be. 590. § (1) bekezdése szerint teljeskörű volt. A felülbírálat kiterjedt az eljárási szabályok megtartására, a bizonyítás törvényességére, a tényállás megalapozottságának vizsgálatára, a bűnösségre vont következtetés és minősítés helyességére, a kiszabott büntetés és az ítélet egyéb rendelkezéseinek ellenőrzésére is. Emellett az ítéltábla vizsgálta azt is, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása megfelel-e a törvényi előírásoknak. A fellebbezések elbírálásánál figyelemmel volt az ítéltábla a Be. 595. § (1) bekezdésében írtakra is, mely szerint jelen ügyben a vádlottak büntetését a terhükre bejelentett fellebbezés hiányában nem lehetett súlyosítani.

[10] Az eljárási szabályok felülvizsgálata körében azt állapította meg, hogy a Debreceni Törvényszék eljárása során semmilyen perjogi hibát nem valósított meg, ítélete felülbírálatra alkalmas, az ügyben tárgyalást tartani nem kellett. A védelmi fellebbezések eljárási szabálysértésre nem is hivatkoztak.

[11] Az eltérő tényállás megállapítását és ezáltal a vádlottak felmentését célzó fellebbezések nem alaposak.

[12] A Debreceni Törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének maximálisan eleget tett, bizonyítási eljárása alapos, mindenre kiterjedő volt. A vádlottak és a tanúk előírászerű kihallgatásán túl szakértőt hallgatott meg, és az egyéb, az eljárás során keletkezett okirati bizonyítékokat is megvizsgálta a tényállása megállapításánál. Részletesen foglalkozott az egyes vádlottak védekezésével, azokat ítéletében külön elemzésnek vetette alá, és közérthető módon számot adott azok elfogadhatóságáról.

[13] Az ítéltábla nem osztotta a részbeni megalapozatlanságra hivatkozó védelmi érveket. Kétségtelen, hogy a vádbeli cselekmény tekintetében kétféle érdekkör különíthető el, kétféle verzió merült fel. Egyrészt adott a I. rendű, II. rendű és III. rendű vádlott alkotta társaság nyilatkozata, valamint az ezzel ellentétben álló IV. rendű vádlott vallomása. A kétféle vallomáskör nyilvánvalóan egymással az állítás-tagadás viszonyában áll. Ebben az esetben különös hangsúlyt kap a rendelkezésre álló, a felek érdekkörétől független objektív bizonyítékok halmaza. Ilyenkor ez segít a vallomások elfogadhatóságával kapcsolatos bírói álláspont kialakításában.

[14] Jelen ügyben ilyen bizonyítéknak tekinthető az orvosi dokumentumokon túlmenően a rendelkezésre álló kamerafelvétel anyaga is. A törvényszék ezen bizonyítékokat kellő részletességgel megvizsgálta, és számot adott azok elfogadhatóságával kapcsolatban. Az ítéltábla messzemenőig osztotta a törvényszék azon álláspontját, hogy a kés, mint eszközhasználat IV. rendű vádlott esetében teljességgel kizárható és a kamerafelvételeken egy teljesen kölcsönös bántalmazás rajzolódik ki. Nem mellékes az sem, hogy a I. rendű és IV. rendű vádlott között kialakult szóváltás után jelent meg ismét a helyszínen I. rendű vádlotton túl II. és III. rendű vádlott is, és történt meg IV. rendű vádlott bántalmazása.

[15] Ezért a törvényszék által megállapított tényállás minden tekintetben megalapozott. Az nem hiányos, nem felderítetlen, nem iratellenes és a tényből tényre történő helytelen következtetés sem érhető tetten. A bírói mérlegelés lényege az, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékot a bíróság egymással egyenként és összességében is megvizsgálja és értékeli, és a mérlegelés szabályainak megfelel az a fajta tevékenység, amikor a bíróság az egymással ellentmondásban álló vallomásokból csak bizonyos részeket fogad el, míg másokat elvet a tényállás megállapításánál. Ennek a zsinórmértéke pontosan az, hogy a vallomások mely részét támasztja alá egyéb bizonyíték, illetve melyeket cáfol. A bizonyítékok ilyen módon történő megvizsgálását az elsőfokú bíróság kellő alaposséggal megtette, és az indokolási kötelezettségét is kimerítően teljesítette. A tényállás támadására irányuló védelmi fellebbezések valójában a bizonyítékok okszerű értékelésén keresztül támadták csak a tényállást, amely a másodfokú eljárásban értelemszerűen eredményre nem vezethetett.

[16] Ugyancsak nem foghatott helyt I. rendű és II. rendű védőjének az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezése sem, mivel az ítélet felülbírálatra alkalmas volt. A Be. 592. § (1) bekezdés a) és b) pontjában írt hiányosság alapján jöhet szóba csak megalapozatlansági okból az ítélet hatályon kívül helyezése, azonban erre csak akkor kerülhet sor, ha az elsőfokú bíróság egyáltalán nem állapított meg tényállást vagy a tényállása teljes egészében felderítetlen. Ezen okok jelen ügyben nem álltak fenn.

[17] A megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a törvényszék valamennyi vádlott bűnösségére és cselekményük jogi minősítése is megfelel az anyagi jognak. A törvényszék ítéletének jogi indokolása hiánytalan. Helyes érvekkel támasztotta alá, hogy I. rendű és II. rendű vádlottak cselekvősége miért nem tekinthető emberölés büntett kísérletének, miért testi sértés körében értékelendőek. A Kúria 3/2013. Büntető Jogegységi Határozata alapján helyesen foglalt állást a cselekmény pontos minősítését illetően is. Nem tévedett III. rendű vádlott tekintetében a felbújtói minősítés megállapításánál, hiszen a tényállásban megállapított III. rendű vádlotti kijelentések ezt megnyugtatóan és kétséget kizáróan megalapozzák.

[18] Helyes indokokkal adott számot a törvényszék arról is, hogy a jogos védelemre való hivatkozás egyik vádlottnál sem foghat helyt.

[19] Nem alaposak az enyhítésre irányuló fellebbezések sem.

[20] Minden bűncselekmény tárgyi súlyát alapvetően határozza meg az a büntetési tartam, amelynek kiszabását a Btk. lehetővé teszi. I. rendű, II. rendű és III. rendű vádlottak esetében ez kettő évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés. IV. rendű vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság halmazati büntetést szabott ki, így esetében a büntetési tételkeret a Btk. 81. § (3) bekezdése alapján három hónaptól négy év hat hónapig terjed.

[21] Helyesen hivatkozott a törvényszék a Btk. 80. § (2) bekezdésére is, mely szerint a határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke az irányadó, bár azt az egyes vádlottak esetében nem tüntette fel. A büntetési középérték I. rendű, II. rendű és III. rendű vádlott esetében öt év, míg IV. rendű vádlott tekintetében nem egészen kettő év öt hónap szabadságvesztés.

[22] Ehhez képest a törvényszék valamennyi vádlott büntetését jóval a törvényi középérték alatt határozta meg, ezért az eltúlzottan súlyosnak nem tekinthető. Az elsőfokú bíróság az általa feltárt, a büntetés kiszabását meghatározó körülményeket megfelelően értékelve határozta meg a büntetések mértékét, mely büntetési tartamok a büntetés céljainak elérésére alkalmasak. Azok a büntetés kiszabási elveknek megfelelnek, illetve kellőképpen érvényre juttatják a belső arányosság követelményét is.

[23] A törvényszék ítélete a szabadságvesztések végrehajtási fokozatáról, a próbaidőről, a büntetések utólagos végrehajtása esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről, továbbá a lefoglalt bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről is mindenben törvényesek, ezért az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be. 604. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 605. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtaknak megfelelően helybenhagyta.

[24] Az ítéltábla a másodfokú eljárásban a kirendelt védő közreműködésével kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg, és kötelezte a III. rendű vádlottat annak megfizetésére.

Debrecen, 2022. május 18.

Dr. Gömöri Olivér sk. a tanács elnöke, Dr. Toma Attila sk. előadó bíró, Dr. Sörös László sk. bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 17.B.27/2021/27. számú ítélete a másodfokú határozat által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2022. május 18.

Dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke